

Sloveniji prispeval k raznolikosti tem v sekciji Premagovanje ovir in mej pri monitoringu rastlin, varstvu in ekološkem obnavljanju. Pod prispevkom so se podpisali tudi Polona Božič, Aleksander Kozina, Blaž Blažič in Katarina Denac.

Razen vabljenih predavanj, ki so jim organizatorji namenili po 25 minut za predstavitev in še 5 minut za razpravo, so predavanja trajala 10 minut z 2 minutama za razpravo. Mnogo krajše so bile predstavitve plakatov/posterjev, ki so trajale le 2 minuti, z minuto za razpravo. Teh predstavitev je bilo res mnogo, skoraj dvakrat toliko kot predavanj, potekale pa so v dveh sklopih s tremi vzporednimi sekcijami. Naj samo naštejem plakate, katerih avtorji ali soavtorji so bili člani našega društva: Raznolikost klonalne rasti na polsuhih apnenčastih travniščih v Sloveniji (Sonja Škornik in Nataša Pipenbaher), *Apium repens* (Jacq.) Lag. v Sloveniji – od izumrtja do ponovne naselitve (Jana Ambrožič-Dolinšek, Terezija Ciringar, Danijel Ivajnšič, Veno Jaša Grujič, Mitja Kaligarič, Igor Paušič, Nataša Pipenbaher in Sonja Škornik), Botanični zakladi Slovenije – najstarejše slovenske botanične knjige (Špela Pungaršek), Raziskava genske raznolikosti majhnih populacij redke rastlinske vrste: primer vrste *Linnea borealis* v Sloveniji (Nataša Pipenbaher, Mitja Kaligarič, Sonja Škornik, Danijel Ivajnšič, Tina Terjak in Metka Šiško) in Lov za fantomsko rastlino: *Scabiosa trenta*, Julius Kugy in kulturna dediščina raziskovanja Julijskih Alp (Marco Canella, Valentina Boscariol, Sara Natale, Špela Pungaršek, Francesco dal Grande).

Kot je pri podobnih dogodkih običajno, je bil zadnji dan kongresa namenjen ekskurziji. Tudi ta je bila v skladu s naslovom kongresa, udeleženci so se podali na Sabotin, mejno območje med Slovenijo in Italijo.

Ob boku glavnemu dogajanju so bili tudi spremljevalni dogodki, kot na primer voden ogled mesta Gorica in družabna kongresna večerja, ki so omogočali tako druženje kot navezavo stikov med udeleženci kongresa.

Organizatorjem čestitam za odlično organizacijo dogodka. Želeli si je, da bi bilo stikov in sodelovanja med strokovnjaki na različnih straneh takih in drugačnih meja čim več.

VIRI

DAKSKOBLER, I., 2010: Prof. dr. Livio Poldini – osemdesetletnik. Hladnikia 26: 79–80.

DAKSKOBLER, I., 2020: Prof. Livio Poldini – 90-letnik. Hladnikia 46: 95–98.

KALIGARIČ, M., 2024: In memoriam: prof. dr. Livio Poldini (1930–2024). Hladnikia 53: 67–69.

ANDREJ PODOBNIK

Botanik Branko Zupan – osemdesetletnik

Branko Zupan je eden izmed treh botaničnih mušketirjev, o katerih sem pisal v naši reviji leta 2014, ko so bili stari okoli 70 let. Zdaj so vsi že presegli 80 let. Ob novem jubileju dveh med njimi (Amadej Trnkoczy, Rafko Terpin) smo poročali v prejšnjih številkah, letos pa sem se spomnil le Braneta Anderleta ob 70. letnici, povsem pozabil pa na Branka Zupana, ki je 30. marca 2025 dopolnil 80 let. Leta minevajo veliko prehitro, a njegove dragocene

pomoči na terenu, tako meni kot drugim sodelavcem Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU v času po letu 2014 vse do zdaj, ni moč prezreti. Poskušal jo bom ponazoriti na podlagi florističnih in fitocenoloških popisov v podatkovni bazi FloVegSi (SELIŠKAR & al. 2003) v letih 2015–2025, pri katerih je soavtor, pri nekaterih tudi edini avtor. Te popise so v bazo poleg mene v glavnem vnesli Brane Anderle (največ), Branko Dolinar in Sanja Behrič. Njihova pogosta soavtorja sta poleg naštetih tudi Brankova bohinjska rojaka Peter in Polona Strgar, prav tako naša zaslužna botanična sotrudnika.

Branko Zupan, Bohinj, Ukanc, Nad jezerom, 9. 6. 2021. Foto: Igor Dakskobler.

Za leto 2015 je v podatkovni bazi FloVegSi 225 florističnih in fitocenoloških popisov, katerih soavtor je. Najini popisi so iz Bohinja in Triglavskega pogorja, še posebej dragoceni s poti iz Krme čez Teme na Rjavino in po Kugyjevi polici proti Glavi nad Zaplanjo. Tega leta smo skupaj z Brankom Dolinarjem, Petrom Strgarjem in Florijanom Poljšakom objavili naša takratna spoznanja o Janezovi murki (*Nigritella archiducis-joannis*) v Triglavskem pogorju, s Polono Strgar pa sta v reviji *Proteus* opisala svoja opažanja o murkah (*Nigritella* spp.) na gori Tosc.

Iz leta 2016 je v podatkovni bazi 153 popisov. Bila sva na Vršakih, v Dolini Triglavskih jezer, na Glavi nad Zaplanjo, prehodila Kanjevčeve police. Skupaj z Branetom Anderletom smo botanizirali tudi v Karavankah (v dolini Završnice in na Begunjščici).

Letnico 2017 ima njegovo (so)avtorstvo 219 popisov. Nahajališča, kjer sva bila skupaj, so tudi Veliki Draški vrh, Bohinjski Migovec in drugi vrhovi na bohinjski strani najinih skupnih Bohinjsko-Tolminskih gora. Pomagal mi je tudi pri kartiranju in popisovanju macesnovja v gorah nad Kamniško Bistrico in v Karavankah (Mojstrovica in Visoki Kurji vrh, tam sem bil skupaj s kar štirimi botaničnimi Brankoti: Anderletom, Dolinarjem, Vrešem in Zupanom). Strnila sva svoja spoznanja o nekaterih združbah ustaljenih melišč pod Triglavom (Zaplanja,

Glava v Zaplanji, Kredarica) in opisala dve novi asociaciji: združbo triglavskega dimka in triglavske rože (*Crepido terglouensis-Potentilletum nitidae*) in združbo enocvetne smiljke in kranjskega kamnokreča (*Saxifrago carniolicae-Cerastietum uniflorae*) – DAKSKOBLER & ZUPAN (2017).

V letu 2018 je bil soavtor 169 popisov. Zelo dragocena je bila njegova pomoč pri popisih meliščnih združb, ki so se večinoma razvile v zadnjih desetletjih pri ostankih Triglavskega ledenika. Naredili smo jih v okviru skupnega projekta Triglavskega narodnega parka in Parka Julijske Predalpe (ORIOLO & al. 2020). 3. 8. 2018 je Tanji Menegalijska in Sanji Behrič pokazal nahajališče enostavne mladomesečine (*Botrychium simplex*) na Malem polju. Našli so večje število primerkov. Skupaj še z Branetom Anderletom smo bili Na Jezerih pod Rokavi in po skoraj petdesetih letih ponovno popisali tamkajšnjo združbo zelne vrbe (*Salix herbacea*) – MARTINČIČ & al. (2019). Popisovali smo tudi na Stolu v Karavankah. V tem letu smo v Hladnikijah 41 in 42 objavili dve notici, o planinskem štrbcu (*Meum athamanticum*) in čemažu (*Allium ursinum*), katerih soavtor je.

Botaniki največkrat gledamo v tla. Branko Zupan in Sanja Behrič na Cesarju v Triglavskem pogorju, 1. 8. 2019. Foto: Igor Dakskobler.

Leta 2019 je v bazi 106 popisov z njegovim (so)avtorstvom. Spet nam je pomagal pri popisih na Triglavskem ledeniku. Skupaj s Sanjo Behrič smo se ob spustu s Kredarice povzpeli na vzpetino Cesar (2093 m n. m.) in popisali povirje z mrzlim šašem (*Carex frigida*) na bližnji Konjski planini. V Karavankah smo skupaj z Branetom Anderletom popisovali na Vrtači. V Stari Fužini je izšla knjiga *Bohinj cveti. Rastlinsko bogastvo Bohinja*, katere soavtor je.

Leta 2020 je bil (so)avtor 65 popisov, med drugim nam je pomagal pri popisovanju rastlinstva in rastja soteske Vintgar pri Podhomu (DAKSKOBLER & al. 2021). V reviji

Hladnikia je izšla razprava o črnkastem trpotcu (*Plantago atrata* s. lat.) v Sloveniji, ki jo je v mnogočem spodbudila prav Brankova najdba te vrste v kotanji pod Rodico in v žlebu nad Lepo Suho (edino nahajališče v Tolminsko-Bohinjskih gorah in v južnih Julijskih Alpah). Branko meni, da pod Rodico uspevata dve obliki črnkastega trpotca, torej domnevno tudi podvrsta *P. atrata* subsp. *fuscescens*.

Leta 2021 je bil soavtor 108 popisov, največ jih je iz Bohinja, nekaj tudi iz Karavank (Tegoška gora). Tega leta sta soimenjaka Zupan in Anderle nad severno obalo Bohinjskega jezera, vzhodno od izvira Govic (Nad jezerom) in na dveh krajih pod Studorjem našla perasasto bodalico (*Stipa eriocaulis*), ki jo je do takrat v Bohinju (pod Studorjem) poznal le Tone Wraber. Še bolj presenetljivo je njuno odkritje jesenčka (*Dictamnus albus*), prav tako v gozdnatih strminah pod Studorjem (ANDERLE & al. 2021, DAKSKOBLER & al. 2022). Obiskala in fitocenološko popisala sva edino zanesljivo nahajališče rjavkastega šaša (*Carex brunnescens*) v Sloveniji na Pl. na Kalu med Komno in Dolino Triglavskih jezer (DAKSKOBLER & al. 2021). V Hladnikiji 48 je izšla tudi notica o novih nahajališčih Mayerjevega ušivca (*Pedicularis × mayeri*) v Julijskih Alpah. Branko Zupan, Peter in Polona Strgar so leto pozneje (18. 7. 2022) ta križanec našli tudi v italijanskem delu Julijskih Alp, natančneje v Kaninskem pogorju blizu bivaka Elio Marussich na prelazu Grubje (Sella Grubia), kar je novost za floro dežele Furlanije Julijske krajine in Italije (MARTINI & al. 2023: 640).

Leta 2022 je bil soavtor 22 popisov. Pomagal nam je predvsem pri popisovanju travišč v Bohinju, v okviru projekta Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, pri katerem sodeluje tudi Triglavski narodni park (*Life for Seeds*).

Leta 2023 je bil soavtor 60 popisov. Skupaj sva bila na pl. Ovčarija, na Dednem polju in na Kredi, pa tudi, še s Polono in Petrom Strgarjem, pri paradiževki (*Paradiasea liliastrum*) pod Krnčico. Izšla je monografija Braneta Anderleta, v kateri je vsebovano tudi Zupanovo dolgoletno sodelništvo in njegov tehtni prispevek pri kartiranju in poznavanju rastlinstva Bohinja in Gorenjske.

Leta 2024 je bil soavtor osmih popisov, pri čemer je dragoceno pomagal Petru Strgarju pri določanju kimastega vrbovca (*Epilobium nutans*) na Radovljiški planini na Jelovici (STRGAR 2024). Prispeval je tudi podatke za rubriko Nova nahajališča, za modrikasti repnjak (*Arabis caerulea*) in mrežasti pojalnik (*Orobancha reticulata*). Izšel je najin članek o rastiščih črnkastega pelina (*Artemisia atrata*) pod Morežem v Julijskih Alpah, ki temelji na našem skupnem vzponu (še s Petrom Strgarjem) avgusta 2011.

Iz leta 2025 sta v podatkovni bazi le dva njegova popisa, ponovno pa sodeluje v tekoči številki v rubriki Nova nahajališča, z novimi podatki o rumenkastobeli detelji (*Trifolium ochroleucon*).

Po tem pregledu bi sodili, da njegove moči in motivi za botanično popisovanje pojemajo, a resnica je drugačna, saj pojemajo predvsem moči in motivi njegovim precej mlajšim sopolnikom, predvsem moje in deloma tudi Anderletove. Sam sem postal zapečkar in se držim bolj ali manj le Primorske, na Gorenjsko se podam le redko. Res ima tudi Branko zadnja leta več zdravstvenih težav (povedal mi je, da se letos še ni povzpel nad 2000 m, kar velja tudi zame), a je še vedno pregledal rastišča Loeselove grezovke (*Liparis loeselii*) in močvirskega mečka (*Gladolus palustris*) v Bohinju in skupaj s Polono in Petrom Strgarjem ter prijatelji s tablicami opremil botanično pot pod Črno prstjo. Stanje murk (Janezove, Widderjeve) v Triglavskem pogorju in enostavne mladomesečine (*Botrychium simplex*) na Malem polju je redno spremljal vse do leta 2021. Mladomesečino je zadnjič opazil 20. 7. 2020 (le tri primerke). Začetek julija 2018 je na Malem polju prvič opazil majsko prstasto kukavico (*Dactylorhiza majalis*) z zelenimi listi brez peg in jo tam videval tudi naslednja leta.

Botanični prijatelji Brane Anderle, Igor Dakskobler in Branko Zupan v soteski Vintgar, 22. 6 2020. Foto: Jože Mihelič.

Njegov prispevek k poznavanju rastlinstva in rastja Julijskih Alp in deloma tudi Karavank je velik in zelo dragocen. Brez njegovega vodenja, spremstva in sodelovanja pri popisih v visokih gorah Triglavskega pogorja ne bi mogel napisati kar nekaj člankov, pri katerih ni naveden kot soavtor. Napredoval je iz leta v leto, postal več tudi fitocenoloških popisov in kartiranja (razlikovanja) rastlinskih združb. V vseh pogledih kaže veliko nadarjenost za terensko botaniko, ob tem je odličen gornik, poznavalec brezpotij in opuščenih pastirskih in lovskih stez, idealen za delo v visokogorju. Vsekakor je v obdobju med svojim 70. in 80. letom opravil še izjemno število visokogorskih tur in dolgih pohodov, kar si sam, ki 70. leta sploh še nisem dosegel, sploh ne predstavljam in se bo najbrž moje botanično delo v gorah bolj ali manj kmalu zaključilo. Morda moji prijatelji in dragoceni pomočniki in sodelavci tega ne razumejo in mi mojo neodzivnost in zapečkarstvo zadnjih let zamerijo, a eno je biološka starost, drugo pa človekovo čutenje in počutje. Branko Zupan je zelo vitalen mož, zna premagovati zdravstvene težave, njegove umske sposobnosti ostajajo izvrstne in prav gotovo nas bo obvestil še o marsikateri zanimivi botanični najdbi v Bohinju ali drugod. Za vse že opravljeno delo mu izrekam tudi v imenu Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU, katerega dolgoleten prostovoljni zunanji sodelavec je, in Botaničnega društva Slovenije iskreno in veliko hvaležnost in najboljše želje za trdno zdravje. Na svoj prispevek k poznavanju razširjenosti rastlin v Sloveniji in za prizadevanja za njihovo varstvo je resnično lahko ponosen in je nedvomno zelo opazna in edinstvena osebnost med botaniki na Slovenskem, ki delujemo v zadnjih desetletjih 20. in v prvi tretjini 21. stoletja.

ZAHVALA

Iskrena hvala doc. dr. Tinki Bačič za jezikovni pregled besedila in Jožetu Miheliču za poslano fotografijo in dovoljenje za njeno objavo.

LITERATURA

- ANDERLE, B., 2023: Pregled razširjenosti praprotnic in semenk na Gorenjskem. Samozaložba, Hraše. 604 pp.
- DAKSKOBLER, I., 2014: Trije botanični mušketirji – sedemdesetletniki (Trnkoczy, Zupan, Terpin). Hladnikia 34: 102–107.
- DAKSKOBLER, I., I. SAJKO, U. ŠILC & B. VREŠ, 2021: Rastje in rastlinstvo soteske Vintgar. Turistično društvo Gorje, Zgornje Gorje, 40 pp.
- DAKSKOBLER, I., B. VREŠ, B. ANDERLE & A. MARTINČIČ, 2021: Nova spoznanja o nahajališčih in rastiščih vrst *Carex brunescens* (Pers.) Poir. in *Carex canescens* L. v Julijskih Alpah. Folia biologica et geologica (Ljubljana) 62 (2): 241–253.
- MARTINČIČ, A., T. WRABER & I. DAKSKOBLER, 2019: Snow-bed communities with dominant *Salix herbacea* in the Julian Alps. Hacquetia (Ljubljana) 18 (1): 47–73.
- MARTINI, F., G. BERTANI, F. BOSCUCCI, A. BRUNA, A. DANIELUTTO, R. PAVAN & C. PERUZOVICH, 2023: Flora del Friuli Venezia Giulia. Repertorio critico diacronico e atlante corologico. Forum, Udine. 1006 pp.
- ORIOLO, G., L. STRAZZABOSCHI, I. DAKSKOBLER & S. BEHRIČ, 2020: La vegetazione periglaciale sui monti Canin e Tricorno : un approccio multiplo per investigare i fattori ecologici e le tendenze dinamiche = Periglacialna vegetacija na območju Kanina in Triglava: večmetodološki pristop za raziskovanje ekoloških faktorjev in trendov = Periglacial vegetation in Canin and Triglav areas : a multiple approach to investigate ecological factors and trends. In: Žunič Kosi, A. (ed.): Approccio transfrontaliero alla conservazione e gestione dei siti Natura 2000 = Čezmejni pristop k ohranjanju in upravljanju z območji Natura 2000 = Transboundary approach to conservation and management of Natura 2000 sites. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana pp. 79–89, 91–101, 103–113.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
- STRGAR, P., 2024: Botanična zanimivost na Radovljjski planini. Proteus (Ljubljana) 86 (8): 353–361.

Botanične objave Branka Zupana (2015–2025)

- ANDERLE, B., B. ZUPAN & I. DAKSKOBLER, 2021: Jesenček (*Dictamnus albus*), novost za floro Bohinja in Julijskih Alp. Proteus (Ljubljana) 84 (3): 121–126.
- DAKSKOBLER, I., B. DOLINAR, B. ZUPAN, F. POLJŠAK, P. STRGAR, 2015: Fitocenološka oznaka rastišč vrste *Nigritella archiducis-joannis* v dolini Triglavskih jezer (Julijske Alpe, Slovenija). Folia biologica et geologica (Ljubljana) 56 (1): 105–114.
- DAKSKOBLER, I. & B. ZUPAN, 2017: Two new scree plant communities in the Triglav Mountains (Julian Alps, Slovenia). Folia biologica et geologica (Ljubljana) 58 (1): 5–30.
- DAKSKOBLER, I., Z. SADAR, B. ANDERLE, A. SELIŠKAR & B. ZUPAN, 2018: *Allium ursinum*. Notulae ad floram Sloveniae. Hladnikia (Ljubljana) 41: 83–87.

- DAKSKOBLER, I., B. ANDERLE, B. ZUPAN & B. VREŠ, 2018: *Meum athamanticum* Jacq. Notulae ad floram Sloveniae. Hladnikia (Ljubljana) 42: 62–68.
- DAKSKOBLER, I., N. PRAPROTNIK, A. SELIŠKAR, PO. STRGAR, P. STRGAR, B. DOLINAR, B. ZUPAN & M. VIDUKA, 2019: Bohinj cveti. Rastlinsko bogastvo Bohinja. Bohinj in bloom. The floral richness of Bohinj. Turizem Bohinj, Stara Fužina. 207 pp.
- DAKSKOBLER, I., B. ZUPAN, B. ANDERLE, M. BAČIČ & B. VREŠ, 2021: Razširjenost in rastišča vrste *Plantago atrata* s. lat. v slovenskem delu Julijskih Alp. Hladnikia (Ljubljana) 45: 3–21.
- DAKSKOBLER, I., P. STRGAR, PO. STRGAR, B. ZUPAN, B. ANDERLE, M. BAČIČ & S. STRGULC KRAJŠEK 2021: *Pedicularis* × *mayeri* Daksk. & Vreš (*Pedicularis julica* E. Mayer × *Pedicularis rostratocapitata* Crantz). Notulae ad floram Sloveniae. Hladnikia (Ljubljana) 48: 22–29.
- DAKSKOBLER, I., B. ANDERLE & B. ZUPAN, 2022: Nahajališča in rastišča toploljubnih vrst *Stipa eriocalis* in *Dictamnus albus* v Bohinju (Julijske Alpe, Slovenija). Folia biologica et geologica (Ljubljana) 63 (1): 101–122.
- DAKSKOBLER, I. & B. ZUPAN, 2024: Fitocenološka oznaka rastišč črnkastega pelina (*Artemisia atrata*) v Julijskih Alpah. Hladnikia (Ljubljana) 53: 33–45.
- STRGAR, P. & B. ZUPAN, 2015: Zgodnjeoletni botanični izlet na Tosc med murke. Proteus (Ljubljana) 78 (3): 126–127.

IGOR DAKSKOBLER

Odlični poznavalki gliv v spomin: Zora Kavčič, 26. 2. 1927 – 19. 10. 2025

Zora Kavčič, portret. Foto: Dora Abram.

Glive niso moje področje, ob dolgoletnem raziskovanju rastlinstva in rastja sem jih mnogokrat prezrl, a tu in tam na katero le postal pozoren in jo v svojih popisih in člankih tudi omenil ali celo obravnaval. Najbolj vesel sem bil srečanj z lekarniško macesnovko (*Laricifomes officinalis*), v bazi imam veliko popisov žveplenega lepoluknjičarja (*Laetiporus sulphureus*), tudi tistega, ki zajeda na macesnu in morda pripada drugi vrsti (*Laetiporus huroniensis*, sin. *L. montanus*). Škrlatna čašica (*Sarcoscypha coccinea*) se mi zdi skoraj značilnica nekaterih obvodnih gozdnih združb. V zadnjih letih sem spoznal celo navadno in lovcasto mrežnico (*Clathrus ruber*, *C. archeri*). Glive sta mi določevala